

„Štajerc“ izhaja vsaki teden, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 10 K; za pol in četrt leta 5 K; za Ogrsko 4 K 50 vin. za celo leto 5 K; za Nemčijo stane 6 K; za celotno leto 5 K; za Ameriko pa 6 K; za drugo inozemstvo se določi naročnina z ozirom na visokost poštnih stroškov. Naročnino je plačati naprej. Posamezne številke se prodajajo po 6 v. Redništvo in upravnštvo se nahajata v Ljubljani, glediško poslovanje števil. 3.

Slava Tabi, ki si nas kmete ljubili!

Kmečki stan, srečen stan!

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 64, za 1/2 strani K 32, za 1/4 strani K 16, za 1/8 strani K 8, za 1/16 strani K 4, za 1/32 strani K 2, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 27.

V Ptuj v nedeljo dne 4. julija 1909.

X. letnik.

Cenjeni naročniki!

Pol leta je zopet minulo in obračamo se vas, da ponovite svojo naročnino. Vsako leto je slučajno, bodisi iz tega ali onega razloga, da naročnina zaostaja. Prosimo tedaj, da vsako leto ta mali svoj dolg, kajti le na ta način je redno dostavljanje mogoče. Naročnina pač tako nizka, da jo lahko vsakdo plača.

„Štajerc“ košta za Avstrijo za celo leto 10 K; za pol leta 5 K; za Nemčijo za celo leto 5 K; za Ogrsko (in Hrvatsko) za celo leto 4 K 50; za Ameriko za celo leto 6 K, za drugo inozemstvo sorazmerno.

„Štajerc“

„Štajerc“ je največji, najboljše in najbolj neodvisni list na Štajerskem in Koroškem. Program je: gospodarsko delo, narodni interes, napredek kmetstva in obrtništva, delavskega ter delavskega stanu. Zato naj bode „Štajerc“ tudi v vsakomurški hiši.

Na delo

„Štajerc“ korakajo vsi, ki imajo resno voljo, da se na list razvije, da postane še bolj razširjen, še bolj obširen. Vsakdo nam pridobi vsaj enega, novejega naročnika in povečali bomo lahko list, kar je z ozirom na veliko gradivo velepotebno.

Naprednjaki, delujte za vaš list!

Uredništvo in upravništvo.

Za puntarske ideje.

V svojem gospodarstvu je slovensko ljudstvo grozovito zanemarjeno. Skoraj nikjer nimamo velikih kmetov slovenske narodnosti; poljedelstvo in živinoreja nista skoraj nič razvita, vinogradništvo ne donaja pričakovanega uspeha, — slovensko ljudstvo je z vsakim dnevom bolj revno in beraško. Tudi svoje lastne industrije nimajo Slovenci, — rudokopi in fabrike so last nemškega kapitala. Gospodarstvo slovenskega naroda ne kaže nobenega napredka. Posledice tega dejstva pa so, da imamo v Ameriki in na Pruskem skoraj že več Slovencev kakor v domačiji, da je število po razpisu prodanih slovenskih posestev z vsakim letom višje, da živi slovensko ljudstvo z vsakim dnevom slabše... Krivda temu dejstvu leži na vsak način v zavoženi hinavski politiki tistih gospodov, kateri so sami siti in zato ne razumejo pomena lakote, kateri pa na drugi strani vedno ljudstvo s polnimi ustami sladkih besed zapeljujejo v nesrečo. To je lahko dokazati! Omenimo le to-le: Koliko uničenih kmetov eksistenc imajo prvaški „konzumi“ na vesti! Koliko poštenega in krvavega slovenskega denarja se je izgubilo v nesrečno ustanovljenih in zapuščenih prvaških posojilnicah! Kako velikanske gmotne žrtve je zahteval tekem let pod geslom „Svoji k svojim“ nastopajoči gospodarski bojkot! Vse to se niti izračunati ne da,

— vsa ta politika sovraštva je požrla milijone in milijone ljudskega denarja...

Pa tudi na druge načine škoduje ta prvaška politika ljudstvu, ki se ji pokori in ki ji veruje. Omenimo n. pr. le plodove kujskanja, ki se kažejo pri mladini. Koliko zločinov, koliko verskega motenja, bogokletstva, popivanja in ubojev, koliko detomorov imajo prvaške mladeniške in deviške organizacije na vesti! Kolikokrat romajo drugače nepokvarjeni slovenski fantje v ječo, ker so se dali nahujskati od škrijcov, da so napadli in poškodovali Nemce ali naprednjake! Koliko volilnih sleparij ima prvaška gonja na vesti! Od prvakov v divjem sovraštvu nahujskani fantalini porežejo naprednjakom trsje v gorah, polomijo od naprednega okrajnega odbora sadno sadno drevje. In tako bi lahko celi list napolnili z obtožbami te vrste, od katerih se da vsaka posamezna z nešteti slučajmi dokazati.

Politika prvaška je ravno skozinsko nasilna. To so dokazali tudi septembarski dnevi v Ljubljani, ki so končali s tem, da sta bila dva nahujskana nesrečna mladeniča ustreljena. Kri teh dveh ustreljenih pade na vsak način na moralne povzročitelje gonje...

Svoj čas so imeli prvaki kot geslo starodavno besedo: Vse za vero, dom cesarja. Danes lahko rečemo, da so vrgli to geslo v staro železo. Vse jim je že davno deveta briga in prvaki že smešijo tistega, kateremu je vera več kot politična fraza. In dom? Oj Bog, ko bi prvaštvo skrbelo za dom, potem ne bi bilo toliko revščine, toliko propadlih eksistenc, toliko lačnih otrok, toliko izseljencev...

Le pred cesarskim tronom se je prvaška gonja doslej še ustavljala. Javno so celo hlinili neko patriotično čustvo, so se celo delali za črno-rumene. Šele srbska nevarnost, katera je pripeljala našo državo skoraj v krvavo vojsko, izrgala je prvaštvo krinko raz obraza. Takrat je glavni prvaški list „Slovenski narod“ in za njim vsi listi in lističi te vrste ljudstvo naravnost navduševal za „brate Srbe“ in odkrito hujskal proti Avstriji. Od srbske vlade plačani častniki so popisovali in še dopisujejo v prvaške liste. In tako ni čuda, da so vrgli prvaki v Ljubljani cesarsko sliko iz okna in postavili na njeno mesto sliko srbskega princa Jurja. Tako ni čuda, da je postal ljubljanski zupan Hribar stalni gost v Petersburgu in v Belgradu. Tako ni čuda, da so se združili slovenski poslanci z veleizdajalskimi Čehi...

Proti cesarju in proti državi se obrača zdaj prvaška gonja in to z isto strupenostjo, kakor se obrača proti nemštvu.

Vred kratkem je izšla v Ljubljani mala knjižica, spisana od prvaškega fantiča, ki trga še hlače po šolskih klopih. Knjižica je bila napolnjena s tako grozovito surovim hujskanjem, da jo je državno pravdnštvo moralo zapleniti. Posl. Hribar pa, ki se dela vedno za tako dobrega in vzornega patriota, je knjižico imuniziral, to se pravi: prečital jo je v državnem zboru in se knjižica vsled tega sme razširjevati. Da bodo naši čitatelji uvideli, kako znajo ti veleizdajalski prvaki hujskati, navesti hočemo par od-

stavkov iz te knjižice. Tako piše dotični šolar dobesedno:

„Zagreb, Ljubljana, Belgrad, to bi bili trije ognjišči, ki bi drug drugega pospeševali in med seboj tekmovali. Korist od tega pa bi imela jugoslovanska kultura“.

Kdo bi tega ne razumel? Panslavistična ideja je ravno, da se razbije našo avstrijsko državo in združi s Srbijo ter Hrvatsko. In to povejo prvaki zdaj že popolnoma jasno in odkrito brez slehernega sramu! Da mislijo prvaki resnično to razbijanje naše države, to kaže tudi še sledeči odstavek iz omenjene knjižice:

„Zdi se nam, da se v daljavi že nekaj sveti. Združenje jugoslovanskih držav v okvirju avstrijske države“ itd.

Tukaj se prvaški pisatelj sicer še opira na misel, da bi združili jugoslovanske (to je slovenske, hrvatske in deloma slovaške ter srbske) dežele v eno skupino v okvirju Avstrije. Ali na drugih krajih so pa prvaki že opetovano naglašali, da bi jim bil to le prvi korak. Saj so prvaki tudi že sami izjavili, da Avstrije ne bo več, ako se ne pokori tem panslavističnem željam... In nadalje čitamo v tej knjižici:

„Zakaj vse to? Ker smo prepoznali. Ako nas Dunaj tepe, smo mu hvalečni za brc“.

Naravno je, da se pod besedo „Dunaj“ ne more ničesar drugega razumeti kakor — cesarja ali cesarsko vladu. In tako gre to prvaško hujskanje naprej...

Največjo jezo pa so čutili prvaki pred par dnevi, ko je cesar Franc Jožef iz lastnih sredstev daroval 20 tisoč kron za nemško gledališče v Ljubljani. Takrat je prvaški „Slovenski narod“ in za njim vso časopisje kar zdijalo. Psovke, ki so letele na habsburško krono, so naravnost nezasiščane in obsojati jih mora vsak dostojni človek. Ni čuda, da je vložilo državno pravdnštvo tudi proti raznim prvakom tožbo zaradi razžaljenja veličanstva.

Popisali smo to zaradi tega, ker dobro vemo, da se slovensko ljudstvo samo v pretežni svoji večini ne strinja s tem divjanjem proti cesarju in državi. Slovensko ljudstvo se ne boče dalo nikdar prepričati, da bi bilo bolje pod srbskim revolverjem ali pod rusko knuto živeti, nego pod žezlom avstrijskim. Mi vemo, da je slovensko ljudstvo v dnu srca lojalno in zvesto. Prvaki sami naj gredo kamor hočejo in Bog jim naj blagoslovi njih pota. V Srbiji bi jim kraljemorilci kmalu peruti postregli. In na Ruskem je bilo mnogo boljših ljudi obešenih...

Tako ima vsa prvaška politika le en cilj: boj proti nemštvu, proti državi in proti cesarju! In po naravnost puntarski, revolucionarski poti hočejo prvaki ta cilj doseči. Prvaki so pač sami krivi, ako bi se kmalu slovensko trobojnico za znamenje veleizdajalstva smatralo!... Ljudstvo bode enkrat proklinjalo tisto nesrečno politiko, katera hoče revolucijo in ustajo, samo da zadošča osebni bedariji. In kadar ljudstvo proklinja, takrat — udari!

Politični pregled.

Iz parlamenta. Državni zbor razpravljal je o državnem proračunu in je pretekli petek to razpravo srečno dokončal. Pri temu so se zgodila razna presenečenja. Prvaški poslanci so zavlekli sejo za več kot eno uro, ker so predlagali poimensko glasovanje o nekem Krekovem predlogu. Tako se trati dragoceni čas v poslaniški zbornici. In prvaški poslanci bodo potem doma pravili, kako močno in pridno so delali za blagor naroda. Pri glasovanju je vtihotapil posl. Luksch tudi resolucijo, ki zahteva odpravo colin na železo, železno blago in železne mašine. Stvar bi bila v slučaju uresničenja velikega, ja usodepolnega pomena za tisočere delavce. Zato je bila resolucija tudi ob grozni razburjenosti sprejeta. Naravnost frivolno, brezvestno pa je počenjanje prvaških poslancev brez razlike strank, katere vodi zdaj kranjski klerikalec dr. Šušteršič. Takoj po proračunskem glasovanju so vložili ti „narodni“ zastopniki 58 najnostnih predlogov. Na ta način so pričeli z obstrukcijo, to se pravi onemogočiti hočejo nadaljno posvetovanje in delo državne zbornice. Ako bi se jim ta nakana posrečila, potem je gotovo, da bode zbornica zopet domu poslana. In zdaj vprašamo: ali imamo poslance res samo za lenobo pasti in neslane šale zbijati? Prvaška politika postaja vedno nevarnejša!

Posl. Marckhl je opozoril poljedelskega ministra na velikansko škodo, ki jo prizadevajo v nekaterih delih spodnje Štajerske kobilice. Zahteval je takojšno in izdatno pomoč prizadetim posestnikom. Minister je to tudi obljubil.

33 železnice. Vlada je predložila postavni načrt, s katerim bi se zagotovila podlaga za 33 novih železniških linij v skupni dolgoti 720 kilometrov in naloženim kapitalom okroglih 145 in pol milijonov kron. M. dr. obsega program železnice Sr. Mohor-Kötschach, Seebach-Turnau-Gusswerk, Weiz-Auger-Birkfeld, Gravosa-Ragusa, Kolbnic-zg. Bela, Heilenstein-Motting itd.

Politični proces. Pretekli četrtek pričela je v Pragi velika sodnijska razprava proti 40 osebam, ki so tožene zaradi protivojaške agitacije in deloma zaradi žaljenja veličanstva. Toženci so večinoma odborniki češko-radikalne mladeniške organizacije. Obravnava je tajna, o izidu pa bomo poročali. Kakor znano, so ti češki radikali zavezanci naših prvaških poslancev.

Ruski dijaki v Pragi. 30. junija došla je večja deputacija ruskih dijakov v Prago. Vodil jih je neki panslaviistični agitator. Praški župan jih je seveda slavnostno sprejel. V govorih se je naglašalo vseslovanske ideje.

Srbska vlada je doslej tajila, da obstoji na Srbskem kakšni „jugoslovanski klub“. To društvo ima namreč namen, razširjati zlasti protiaustrijsko agitacijo in pripravljati tla za krvavo ustajo. Zdaj pa je mestni zastop v Belemgradu sam razkrinkal srbsko vlado. Ta mestni zastop je namreč sklenil, da podeli „jugoslovanskemu klubu“ podporo v znesku 2.400 dinarjev. Torej je le res! In ti srbski sovražniki imajo najboljše oprede ter pristaše v vrstah naših zagriženih pravakov!

Na Angleškem pričakujejo izbruh velikega štrajka rudarjev. Pričakovati je, da bode ta štrajk zelo dolgo trajal.

Cesar Viljem in car. Pred kratkemu sešla sta se nemški cesar Viljem in ruski car. Ker se car na suhem anarhistov boji, izvršil se je sestanek na visokem morju. Ali tudi tam so bile varnostne priprave velike. Zato ni čuda, da je prišlo do raznih neprijetnih dogodkov. Neka angleška barka je prišla preblizu. Ruski bojni parnik ji je signaliziral, da naj se ustavi. Ker se to ni zgodilo, so Rusi takoj streljali in ranili angleškega mašinista. To vse za — krvavega carja!

Dopisi.

Iz Črešnjevca pri Slov. Bistrici. Oj ljubi „Štajerc“! Črešnjevskega možje, žene in dekleta so se že pri Tebi pritožili in prosili, da si jih braniš proti nezasišanim napadom našega župnika Janeza Sušnika. Upamo, da se usmiliš tudi nas ponesrečenk. Priložnost in skušnjava ste nas zapeljali v nesrečo, obžalujemo naš korak, ter se kesamo, pa kaj pomagamo, po smrti ni po-

kore. Upamo pa da se nas bode nebeški Oče usmilil, kakor spokorjene sv. Magdalene, na božjo milost še nismo obupale, in če nas ravno naš župnik ferdama in v peklu izroča, nam je to deveta briga. Če pride h krstu otrok kake ponesrečenke, udriha ta gospod po babici, potem po botrih in končno po nas, — prasice, — ne dajte ji mrzle vode, vrzite jo vun itd. so še ta boljše psovke. Ni v ti priložnosti dobiti še skoraj babice in botrov. Prigodilo se je že, da so pobegnile ponesrečenke par dni pred porodom v drugo faro. Sramotilno napada in psuje naš župnik ponesrečenke pa le iz tistih rodbin in hiš, katere niso po njegovi volji, ali kje „Štajerc“ zahaja, — pravi da je tega življenja „Štajerc“ kriv. (Kdo pa je tedaj v črešnjevkem farovžu kriv, morda „Slov. Gospodar“?) Prišlo pa se je, da se je grešilo v neki župniku naklonjeni hiši, kjer se od nekdanj „Slov. Gospodar“ prebira, med bratom in sestro, tam pa je župnik na vse sile tuhtal in greh zakrival, — ali ni res, g. župnik Janez Sušnik? — Mi ponesrečenke pripoznamo, da smo potrebne ožstrega in pametnega pouka, saj smo ga zaslužile, ter imel bi tudi uspeh, — pa kaj v naši nesprevidnosti mislile smo v trenutku skušnjave, da kaj v kakšnem farovžu ni greh, mogoče tudi ne bode pri nas. Farovž je gotovo prva hiša v zgled za celo faro in če se uganja in pospešuje nečistost itd. tudi tam, zabredle smo se v ta greh tudi me, — kajti besede in govori mičejo, zgledi vlečejo, pravi sv. pismo. Sv. pismo pa tudi pravi: gorje tistemu, kateri pohujšanje daje, boljše bi bilo, da bi si obesil kamen za vrat ter se potopil na dnu morja. Mi sirote nismo v tistem srečnem položaju, da bi se peljale v pravem času na sprehod ali toplice, ter se rešile neprijetne bolezni. Tudi nečemo, da bi se govorilo pri eni ali drugi „o skrivnem porodu“ itd. — Mi smo odkritosrčno spokorjene grešnice, ter se ne stavimo na primer na praznik sv. Rešnega telesa v beli obleki z vencem na glavi v vrsto nedolžnih, čistih devic, da bi s tem ljudstvo farbale. Kdor verjame, bode zveličan! Grešne smo, obžalujemo, pravičen večni sodnik se bode gotovo nas usmilil, če bomo pa pogubljeni in bode pogubljen tudi čisti, čist črešnjevske farovž, vzor čistosti in morale. Če bi govorilo zidovje in kaplani, ne bi bilo treba govoriti drugim. Ali so škofova ušesa vedno gluha ali kaj? Vera peša, ker časniki čez slabe dahovne pišejo. Uboge ponesrečenke, kaj še več vemo.

Luščekavos pri Poličanah. Prosim Te dragi „Štajerc“, prinesel je lažnivi „Fihpos“ lažnivo poročilo in je silno napadal „Štajerca“ in naprednjake v naši občini, ker ne trobijo v „fihposov“ rog. Dragi „Štajerc“, mi Te prosimo za krtačo, da jih malo pokrtašiš in naznaniš, kaj se godi pri nas. So postavili na podlago vogeljni kamen dne 25. avgusta leta 1907, velikim Egiptovskim piramidom podobna lokala za volilne shode in da udrihajo po „Štajercu“ v Nackovi hiši za županov stolček. Pa kaj se jim je zgodilo ta čas, ko so pripeljali vogeljni kamen za podlago do velikansko obdovanega podjetja? Pa joj nesreča, kamen se obrne in hajdi v prepad z županovim stolcem vred. Pa tudi modrosti so zajemali pri Naceku zaklenjeni. Na volilnem shodu je bilo 6—7 mož; ker jih je bilo za zborovanje premalo, so pozabili lukno na ključavnici zamašiti z ilovico. In za to se je zvedila skozi ključavniško lukno vsa modrost, kateri bi rad čast za župana dosegel in kateri ne. Dopisnik „fihposa“ (Sl. Gospodarja) obžaluje, da so slabo streljali. In mi jim naznamo, da bodo prav v kratkem na strelišču postavljene tarče, pa si lahko dobite dobre ciljarje; ako bote slabo streljali pa lahko markirajo, kakor slamnati mož v pšenici, da pride dopisnik lažnivega „fihposa“ do višjih procentov. Za to se pa jezijo, da nas niso mogli spraviti v kozji rog. Lažnivi dopisnik in „fihpos“ lažeta, da smo naredili občinskih stroškov okoli 80 kron; to je presneta laž; stroškov je le 29 kron 18 vinarjev. Pa kdo je kriv teh stroškov, kakor prvaški poveljnik podjetni mojster iz dalnega kraja g. organist Franc Roner iz Poljčan? Ki si tudi pred občinskim predstojnikom govoril da hoče izkazati svojo „kunšt“, da kaj znaš. Možje volilci; naj se Vam luč razsveti, dajte narediti red in mir v naši občini! Saj dobro veste, da „on“ od naših stroškov živi. Še evo eno vprašanje za A. Ambroža:

koliko davka on pri nas plača? Mi pa dobimo vemo: vinarja ne! O ja podpihovat pa kaj od koga si prijel pooblastilo? Od Neže Gornje ali od koga drugega? Se tudi jezite nad 30 letno kopitneži, ker že gospodarijo občino čez 30 let in Vam zato ne grejo v prvaški rog. G. organist občinske ceste nam nisi popravljaj, pa jih tane boš. Leta 1907, na dan sv. Jerneja, si rekla da boš Ti občinsko cesto popravil in občina ti plačala 500 goldinarjev ali 1000 kron. O ja bi bi te stroške delal, da bi potem občina plačala. Možje volilci, napravite v občini red in mir! Pomejite take, ker bi občini delali stroške in lažne plačujejo nobenega davka, samo da bi občine prejemale velike doklade! Celo 2 leta volilno gibanje in občinsko vodstvo in pojasni pridejo prav v kratkem. Opazovalec.

Maksava. Dobil sem neko gizdavo laž in prijel ob bodek za lase. „Slov. Gospodar“ laže da bi jaz bil za deželnozborske volitve agitator ali pa le eno stopinjo storil ali ena vrata prestopil. Moj sosed G. Osebek, trgovec, opovira je mojega komija „bolanega“. Ali ko bili popravniki klerikalnega „Slov. Gosp.“ na pamet tako zdravi, kakor je moj komi na telesu, nimali bi pač drugače in delali le z resnico, ne pa kakor doslej z lažjo in zvijačo. Lažnivi dopisnik „Fihposa“, politika je tvoja vera. Gabi se mi ta lažnivi list, ki je k večjemu za — na strnišče. Ta dopisunček je moral nekaj let po školskih klopek hlače trgati in še je tako lažni obrekovalec. Fej!

Iz Amerike. Seattle Wash, 7. junija 1909. Halo, cenjeni urednik! Upam da odložiš nekoliko prostora svojemu rojaku Štajercu v našem cenjenem listu. Znano Vam je moglo, da sem že 8-letni naročnik „Štajerca“; torej upam, da ne bodeste pogreznili mojega dopisa v tisti neusmiljeni koš, katerega rabite za tisto večne „odrešnike“ slovenskega kmeta. Neumestno bi bilo o tem razpravljati, kajti pijavke na svojih prsih izpoznali so že itak kmetje sami. Prvega junija smo praznovali tukaj slavnostni dan. Otvorjena je bila namreč na ta dan „Alaska Grand Exposition“ ali razstava. Znano je namreč, da je Amerika kupila Alasko od Rusije, in za tako majhno svoto, da je Amerika že prvo leto imela dobiček čez plačano svoto; potem se je v vsakem letu našlo v večji množini zlata, tako da je sedaj v letu 1909 lahko izpostavlja na svetovnem trgu svoje bogate izdelke. Kaj je mesto Seattle danes in kaj bi bilo, ko bi Alasko ne bilo? Alasko ga je postavila na bogato trgovsko stališče. Tudi neki Slovenec je našel tam svojo srečo, tako da danes poseduje 4.000.000 K (štiri milijonov kron). Stalno je naseljen tukaj v Seattle, ali ne obuje z nikomur, kateri je njegovega naroda; on je popolnoma angleški bogatin; poprej je bil nbogi knap, navađen delavec. Tako se časi menjajo in z njimi vred tudi ljudje. Opisati Vam hočem na kratko obris razstave. Razstavnih poslopij je 100 z 10.000 sobami, vsi umetno izdelani; veljali so skupaj 10.000.000 dolarjev ali našega denarja 50.000.000 K. Le-ti so narejeni za kratko dobo 5 mesecev. Prav umetno je izdelano „Washington-Štate“ poslopje; izdelano je popolnoma iz okroglih drevesnih debel, katero občeje sloni na stojetridesetih orjaških stebrih v obsegu 16 čevljev, in pri toliki teži še niti drevesna lupina poskodovana ni. V notranjih prostorih se nahajajo deske 4 cole debele in nič manj kot 12 čevljev široke; potem tram 85 čevljev dolg 6 čevljev štirioglasto obrezan in na obeh koncih enake debelosti. Tu se vidi, kako orjaška drevesa vsebuje naša država Washington. Veliko zanimanje pa vzbuja narobe napravljeno poslopje, izdelano je vse narobe, mesto da bi bila streha navzgor je na zemlji in sicer stoji na štirih dimnikih; z eno besedo vse narobe; po mojem mnenju, bi ljudje, ki to poslopje obiščejo morali biti tudi narobe, mesto po nogah bi morali hoditi po glavah. Kar je sadjereje, zavzema prvo mesto Kalifornija. Mogoče cenjeni čitatelji sploh ne verjamejo, da je krompir, ki tehta 7 funtov, vrhške in jabolki 2—3 funta; lahko rečemo vseh vrst najlažnejše sadje nudi država Kalifornija. Kar kiparstva zadeva pa smelo rečem, da prekaša vse ostalo; prav mojstersko delo se predstavlja v vseh strokah kiparstva. Pri otvorenju razstave prisostvovali so vsi tukaj v bli-

zini akti
to je d
otvoriti
jodilo d
so bili s
ladje je
lov; pri
Japonci
v zname
dan so p
želi pov
slavnost
bilo obis
bilo mo
na onih
krogle n
ponska
imenova
„Soja“;
sami pr
Japonci
vsako v
bi s ten
so prav
jih naši
življejo
trdim, c
vera pr
najbolj
vijo“, z
in neoli
v pogov
dobro n
vil, da
časih se
tako je
spoznal
jezik; s
gleskega
kakor b
tem sva
ločila; v
v znak,
spoznal
ridite, v
domovir
nemškeg
animan
neobhod
tam v c
trnih st
strani V
nirvalja
stari d
Hotel M
Voja
Ka
jakom
mnogo v
določbe
Re
litvi do
Tudi se
nalezljiv
oblast t
jakov. I
se dopu
vinsko
nem tri
dopust,
oblast
kdojuje
Ni
niki pos
Vojak p
mejo le
panstvu
ekovati
a. p. ta
V
tega pri
past od
1. t
2. j
vjo in s
Oče:
stara,
18 le
3. t
pčino s

aktivni vojaki. Dospelo je tudi ameriško, domače vojno brodogradništvo, in teden pred prazniki. Japonsko vojno brodogradništvo je prišlo dva dni pred razstavo. Prav gostoljubno so sprejeli od Amerikancev; z vsake boje je zagrnelo v pozdrav 13 kanonskih strel. Pri prvem japonskem strelu iz topa so sneli svojo zastavo in razobesili ameriško zastavo, da so še podloženi Ameriki. Drugi so paradirali po mestu, kjer so burne ovacije povzročili. Prvega junija pa so se podali k mestu na „Exposition Grand“. Dovoljeno je bilo, da japonske ladje japonske, torej mi je mogoče in lahko rečem, da sem bil osebnostno lahkih ladij, katere sta pošiljali smrtonosne na Japonec, končno pa sta postali japonski last. Prva ladja „Warjag“ (tako se je imenovala pod Rusom) nosi sedaj japonsko ime „Bajan“, drugi parnik „Bajan“, tega so Rusi pred Port-Arturjem potopili, pozneje so ga dvignili, temeljito popravili; sedaj je za vojsko sposoben, nosi ime „Aso“. Ne da bi hvalil Japonec, ali smelo rečem, da je izobražen in v mirnega značaja. Če ravno naš patrijotični modrijani črnosukneži napadajo „divjake“, „brezverce“ itd., jaz pa da v nasprotju verskega mišljenja, nima prav nič opraviti in da ravno tisti, ki se jih navdušuje za vero in za „majko Slavijo“, za srbske tatove itd. je najbolj podvignjen. Na ladji „Warjag“ (Soja) sva prišla v govor z japonskim oficijem, kateri je dokaj nemško govoril. Med različnim mi je prave se najbolj zanima za nemški jezik, v se je pogovor zasukal na angleško, ali je bil zopet v nemščini nazaj; iz tega sem mal, da mu je ljubši nemški nego angleški, sicer pa tudi ni bil dobro zmožen angleškega jezika. Ravgovarjala sva se pozno v noč, kar bi rekel že kedaj poznana prijateljica, sva se težkega srca in prav prijateljsko; vročil mi je tudi svojo vizitnico z imenom, da bi si pisala kot prijatelj; tu sem mal vso krepkost in energijo teh ljudi. Tukaj so, dragi rojaki, slovenski kmetje v stari vinici, koliko važnega pomena da je znanje drugega jezika; če se ga rumeni narod s takim znanjem uči, kaj bi se ga ne Vi, ker ga obhodno potrebujete?! Posnemajte Japonca v daljni Aziji! Ne strahite se združbarjev v suknjah; oni se bojo nemškega jezika od nas Vas, kakor jud konkurenta. Končno polijam vse rojake naprednega mišljenja v domovini! A. Wershnig, Nev Home Maynard, Seattle Wash, N. A.

vojaški „urlaub“ za žetev.

Kakor znano, dovoljuje se začasa žetve vojaški „urlaub“. Ker nam prihaja v tem oziru vprašanje, ponavljamo poglavitne tozadevne pogoje še enkrat.

Res je, da mora vojaška oblast pri podelitvi dopusta se ozirati na obnašanje vojakov. Če se ne dovoli dopuste v kraje, kjer vladajo hujše bolezni. Ali drugače mora vojaška oblast ta dopust dovoliti, kajti to je pravica vojakov. Kakor dopušta to vojaška služba, dovoli dopust za žetev žita, koruze in mrve, za trgatve itd. Takšni dopust traja v splošni tedne. Vsi kmetijski sinovi, ki dobijo ta dopust, naj v tem času tudi res delajo. Kajti preiskuje stvar in vsak posamezni lenuh in neuporaben je splošnosti.

Ni treba, da bi napravili stariši ali sorodniki posebno prošnjo za dosego takega dopusta, ki prosi lahko sam pri raportu. Stariši pa naj le popisati vprašalno polo in jo po županu glavarstvu poslati. To polo ni treba kotirati in tudi ne podpisati. Takšna pola izgleda tako-le:

Vprašalna pola k prošnji Jožefa Kramerja, službenika pri 84. infanterijskem polku v Kremnu za žetno dobo 15. julija do 15. avgusta 1909.

1. Stanovniški sordnikov prosečega:

Johan Kramer v Pesjivesi.

2. Ime, starost in poklic tistih (pri otrokih le številna starost), sorodne razmere.

Ime: Joh. Kramer, 60 let star; mati: Ana 58 let, ima obadva bolechna; dve hčeri v starosti 14 in 16 let in sin v starosti 16 let.

3. Ali je prosilec za dopust pred vstopom v vojsko s temi sordniki živel?

Ja.

4. Površina in katastralni čisti dohodek posesti, označenje parcel po njih vrsti.

12 hektarjev njive, 3 hektarje travnika, 1 hektar vinograda. Dohodek 83 K 44 h.

5. Premoženske razmere.

Brez premoženja.

6. Število moških in ženskih poslov.

1 hlapec, 19 let star.

To polo naj torej domači župan glavarstvu vpošlje, vojak pa naj pri raportu „urlaub“ zahteva. Vsa nadaljna pojasnila dajemo radovoljno!

Novice.

Redakter Linhart — zopet oproščen. Prvaki so vpriporili zdaj pravcato gonjo proti uredniku Karl Linhartu. Najprve so poskušali s famoznimi „popravki“ po § 19 in skušali s tem otročji počenjanjem trditve našega lista ovreči. Bilo je to smešno počenjanje, kajti vsak pametni človek ve že danes, da je tako popravljanje skozinskozi ničvedno. Poleg tega prvaki poslanci, doktorji in duhovniki niti takih „popravkov“ v zmislu postavbe pisati ne znajo. Tako sta n. p. prvaka dohtarja Brumen in Rosina večkrat v javnosti dokazala, da ne znata tega. Dekla v našem uredništvu ju je tudi povabila, naj prideta v pisarno, da jima postavbe razloži. Mislimo, da je pač dovolj, ako se naša dekla tako daleč poniža, da hoče dvema v tem oziru nevednoma juristoma panslaviistične stranke pomagati. Ali prvaki dohtarji niso hoteli tej ponudbi ustreči. Zato so raje plačali različne stroške pri sodnijskih razpravah in so — molčali. Potem so pa prvaki pričeli tožariti. Posebno značilna je bila v tem oziru tožba veleučnega odrešenika koroških Slovencev, dr. Jankota Brejca, ki je predpreteklo soboto tako znamenito pred mariborskimi porotniki pogorel. Mož se je tako lepo blamiral, da ima človek res veselje. Takih blamaž je politični svet naših dežel malo doživel. Vemo sicer, da ima dr. Brejce precej denarja; ali vkljub temu mu ne bode posebno prijetno, da mora plačati za svojo neumno tožbarijo par tisočakov kron... Pravijo, da gre osel samo enkrat na led. Zdi se nam pa, da storijo prvaki to večkrat. Ptujski minorit „oče“ Vavpotič je bil Brejcu nevošljiv za njegovo blamažo in zato je šel istotako k sodniku ter je urednika Linharta zatožil. Stvar je sledeča: V „Štajercu“ je bil objavljen večji članek, v katerem se je temu politikujočemu duhovniku razne stvari očitalo, katere bi duhovnik, namreč pravi, čisti duhovnik katoliške vere, ne smel storiti. Zlasti se mu je očitalo, da se ne drži posebno natanko predpisov celibata (spolne čistosti) in da ima posebno veselje nad testamenti. Na vsa ta očitanja je debeli „oče“ minorit Vavpotič molčal. Pač pa je našel v članku besedo, ki se mu je zdelala žaljiva in ki se tiče njegovega debelega trebuha. In zaradi te besede je Vavpotič tožil. Na vsa druga resnična očitanja, tikoča se njegovih „razmer“ in deviške njegove čistosti, držal je ta tonzurirani gospod svoj jezik. Le eno besedo je tožil. Ali — tožil jo je po napačnem paragrafu in tega tudi njegov odvetnik, dr. Rosina, ni razumel. In tako je Vavpotič s svojim prvakiškim advokatom pogorel. Vršila se je namreč v soboto, 26. junija v Mariboru razprava proti našemu uredniku in pri tej obravnavi je bil g. Linhart takoj popolnoma oproščen, „oče“ minorit in celibatar Vavpotič pa mora plačati vse stroške... Pač žalostno za — prvake. Tekom 4 tednov je bil urednik Linhart trikrat tožen (dr. Brumen, dr. Brejce in Vavpotič) in istotako trikrat oproščen. Radovedni smo le, koliko časa bode še ta prvaka gonja proti našemu „Štajercu“, odnosno uredniku Linhartu trajala. Kajti — končno bi znala tudi nam potrpežljivost počiti in potem bi tudi mi poskusili svojo srečo pred sodiščem. Kajti to nam mora tudi največji sovražnik priznati, da je surovi in osebnopolitično jedino plod prvakiške hujskajoče politike, ki hoče ljudstvo le podivjati, ne pa izobraziti. Urednik Linhart se teh bedastih tožb ne boji in bode i zanaprej svojo dolžnost za ljudski blagor storil.

Težba dr. Brejca — Linhart. Kakor smo že v zadnji številki natančno poročali, bil je naš urednik Linhart v tožbi, katero je naperil celovski dr. Brejce proti njemu, popolnoma oproščen. Klerikalni listi pa opirajo zdaj dr. Brejca, češ da se je pred sodnijo dokazalo, da se po „Slo-

venskemu narodu“ očitani dogodek faktično ni izvršil in da je dr. Brejce torej čist kakor novo padli sneg... No, počasi, gospoda! Pravzaprav se ni pred sodnijo prav nič dokazalo. Kakšni so Brejčevi dokazi? Urednik „Slovenskega naroda“ Noll, kateri je brzkone dotično vest spisal, je umrl. Takrat je slovesno izjavil, da ima dokazila v rokah in da bode to pred sodiščem povedal. Brejce takrat Nollja ni tožil. Šele v času, ko je bil Noll že mrtev, je dobil Brejce korajžo. Dotični dogodek se je po Nolljevi trditvi „tam pri mitnici na Trzaški cesti“ zgodil. Gotovo je, da je torej dogodek takratni mitničar „Narodu“ vposlal. Ta mitničar je zdaj tudi že mrtev in — Brejce je korajžen. Kakor se vidi, so Brejčevi dokazi prav klavni. Njegov prijatelj Vencajz, ki je oče njegove žene, ne more posebno kot pričevaliti. Kajti njemu je „Narod“ 1. 1901 isto očital kakor Brejcu in tudi on se takrat ni upal tožiti. V splošnem rečeno, je torej stvar sledeča: cela zadeva napravi vtis, kakor da bi se bil dotični slučaj takrat res dogodil, čeprav se danes vsled smrti Nollja in mitničarja ne da več dokazati, zlasti ker sta tudi šefa „Naroda“ dr. Tavčar in Malovrh ves spomin izgubila. Nam je čisto vse eno, ali se je dotični slučaj dogodil ali ne. Mi tudi ne trdimo ne eno in ne drugo. Ali popolnoma napačna je trditev klerikalnih listov, kot da bi ta proces Brejčev nedolžnost dokazal. O Brejčevi nedolžnosti imajo ljudje svoje posebne nazore.

Prvaško resnicoljubje. V tožbi Linhart-dr. Brejca izpovedal je tudi glavni urednik „Slovenskega naroda“ Miroslav Malovrh. Drugače nas njegova izpovedba ne zanima posebno. Le nekaj treba opomniti in zapomniti. Malovrh je rekel glede Brejcu očitane zadeve približno to-le: Spominjam se, da je bila 1. 1901 dotična vest v „Slov. narodu“ objavljena. Ali bil je takrat ravno deželno-zborski volilni boj in v takih časih se stvari ne vzamejo posebno natanke... Z drugimi besedami povedano: Prvaki priznajo sami skozi usta svojega najnadarnejšega žurnalista, da v časih volitev hote in nalašč lažejo, da jim je takrat „wurst“, ali je kakšna novica resnična ali ne. To je pač čudna žurnalistična moralika. Nam se skoraj gnusi... Sicer pa zdaj razumemo razna nesramna očitanja prvakiških listov. Tem ljudem je ravno laž dovoljena sredstvo v političnem boju.

Razžaljeni panslavisti. Kakor smo že poročali, napadajo prvaki listi cesarja Franc Jožefa I. prav hudo, ker je ta iz lastnega žepa podaril 20.000 K za zgradbo nemškega gledališča v Ljubljani. Prvaki so pravzaprav v svoji jezi otročji in smešni. Kajti to je pač smešno, ako pričakujejo razni časnikarski kaliji, da jih bode cesar vprašal, kaj da naj s svojim lastnim denarjem stori. Da bi še očitneje in izdatneje proti cesarju hujskali, izdala je prvaka „učiteljska tiskarna“ v Ljubljani razglednice, na katerih je bilo poleg znaka Ciril in Metode družbe napisano: „Za nemško gledališče 20.000 — za slovenske kulturne namene 00000.“ Te razglednice je vladar vendarle konfisciral in je pričela zasledovati krivce zaradi § 63 (razžaljenje veličanstva). Bodemo videli, kaj bode sodnijska preiskava dognala. Vsekakor vidijo naši čitatelji zdaj vedno bolj javno, kam jih vodi zagrižena prvaka politika.

Resnico govoril je v državni zbornici novo izvoljeni napredni poslanec Wastian. Slovenski klerikalec dr. Krek je namreč stavil slovensko politikujočo duhovščino v eno vrsto z velikim memskim pesnikom Ottokarjem Kernstock. Kakor znano, je Kernstock tudi duhovnik, pa vzorni duhovnik, ki ne izrablja cerkve v politične namene. Iz tega stališča je tudi Wastian kranjskemu Kreku odgovoril. Wastian je dejal m. dr.: Slovenska duhovščina moti hote in neprehoma dobro sporazumljenje, v katerem je do slej slovensko in nemško prebivalstvo živelo. Nadalje se obrača Wastian proti trditvi dr. Kreka, kakor da bi bili slovenski (politični) duhovniki sami golobčki. Posl. Einspinner zakliče: Korošec, kje si? Posl. Wastian nadaljuje: Iz vsega postopanja, ki je zbornici itak znano, se kaže ravno nasprotno. — Treba je bilo, da enkrat en pogumni poslanec razkrinka tisto klerikalno strujo, ki napravi iz duhovnikov — politične farje.

Iz Spodnje-Štajerskega.

Letošnje birmovanje v ptujskem okraju se je izvršilo povsem slavnostno in lepo. Bila je to res imenitna priredba, v katere sredini je stal knez in škof lavantinski dr. Mihael Napotnik. Posebno lepe in važne so bile priredbe slavnostnega birmovanja na Bregu pri Ptuj in v mestu Ptuj samemu. Na Bregu napravila je občina pri mostu lepi slavlolik z napisom „Heil und Segen“. Raz hiš so visele zastave v dežel- nih, državnih in nemških barvah. Istotako je bilo vso mesto Ptuj v zastavah. Zlasti lepo okinčana so bila javna poslopja, kakor magistrat, šole, poslopje okrajnega zastopa in druga. Kar se sprejema tiče, vršil se je prvi že v petek zvečer v Hajdini. Zastopniki raznih oblasti so knezoškofa s toplimi besedami pozdravili. G. Maks Strasschill je govoril v imenu okrajnega šolskega sveta. Knezoškof je prav lepo v nemškem jeziku odgovoril. V soboto popoldne se je peljal knezoškof skozi Breg proti Ptuj. Ljudstvo ga je povsed navdušeno spremljevalo in pozdravljalo. Zanimivo je bilo videti kmetijske jezdece hajdinske fare, ki so knezoškofa spremljali do farne meje na Bregu. Stara navada teh jezdecev je še vedno lepa in zanimiva. Strelji so naznanili v mestu Ptuj dohod knezoškofa. Na Florianiplatzu se je zbrala okoli 5. ure velika množica ljudstva. Zbrali so se tudi občinski svetovalci z županom Ornigom na čelu, nadalje komandant vojaške garnizije z raznimi oficirji, ptujski duhovščina pod vodstvom preč. g. prošta Flecka, okrajni glavar s svojimi uradniki, okrajni sodnik deželnosodni svetnik dr. Glas, profesorji itd. Nežno je bilo videti najmanjše otroke, ki so dospeli v belih oblekah s cvetljicami. Tudi se je udeležil sprejema grof Herberstein s svojo družino. Ko se je škofova ekvipaža pokazala, zaigrala je deška kapela. Pred rotovžem je pozdravil g. župan Ornig knezoškofa v krasnem govoru, v katerem je zlasti omenil slavno preteklost starega mesta Poetovio (današnji Ptuj) in izrazil svoje veselje nad dohodom lavantinskega cerkvenega poglavarja. Ginjen se je knezoškof zahvalil za nepričakovani lepi sprejem in izrazil svoje veselje v lepih nemških besedah. V nedeljo pa je imel knezoškof v mestni farni cerkvi lepo in dolgo pridigo, v kateri je zlasti pokazal na sporazumljenje med narodi in se priznal kot nasprotnika narodne gonje. Iz njegovih besed je bilo posneti upanje in željo, da bi prebivalstvo v mestu in na deželi vedno živelo v krščanski ljubezni in slogi. Potem je sledilo birmovanje. Isti dan napravil je knezoškof še razne obiske. Tako je posetil župana Orniga, okrajnega glavarja, deželnosodnega svetnika dr. Glasa in grofa Herbersteina. Povsod se je prijazno in mirno razgovarjal in napravil najboljši vtis. Lepi dnevi te slavnosti so minuli. Ali v srcu prebivalstva ptujskega okraja bodoje ostali zapisani i zanaprej. Knezoškof Napotnik pa je dokazal, da je pristaš miru in prave vere. Čast mu, čast pa tudi prirediteljem slavnosti!

Blamirani „krigerji“. Kakor znano, obstoji v Ptuj nekoliko veteransko društvo, ki pravzaprav tega imena ne zasluži. To društvo nosi sicer uniforme in vadi vojaške šege, ali njegovi člani so večidel ljudje, ki niti „pfleifendekeln“ pri vojakihi bili niso. Imenujejo se „krigerji“, čeprav niso družega „kriga“ (vojaške) peljali, nego k večjem s svojimi ženami. Ali ti hrabri možakarji hočejo potom tega društva „slovenstvo“ rešiti. Zato se štulijo vedno v ospredje. Ko je prišel zadnjič knezoškof na birmovanje v Ptuj, sta došla k sprejemu tudi dva „krigerja“. Župan Ornig ima na vsak način predobro srce, kajti drugače bi ju dal lahko po policiji odstraniti. Kajti vse kar je prav, tam niso imeli hrabri vojaki, ki niso nikdar smodnika duhali, prav nič opraviti. Ornig pa ju je tam pustil. Menda je mislil, da se bosta že sama blamirala. In res, res sta se osmešila. Naši čitatelji naj le to-le pomislijo: Komando „krigerjev“ je nemški. Pri sprejemu knezoškofa se je govoril nemško. Edino vodja „krigerjev“, žnidar Vesiak, je hotel celo stvar motiti in je vsled tega škofa slovensko nagovoril. To bi samo ob sebi ne bilo nič hudega. Le zato je hudo, ker so hoteli ti klavrnji „krigerji“ s tem demonstrirati. Ali knezoškof je razumel to netaktnost, to nedostojno obnašanje

teh možakarjev in je odgovoril Vesiaku na njegovo slovenski nagovor v nemškem jeziku. Knezoškof je rojen Slovenec, vendar pa je takoj razumel, da ta „krigerski“ Vesiak ne hoče drugače nego nemir delati. In zato mu je dal moralno klofot, katero si bode vitez klavrne postave knezoškof pač zapomnil. Tako so se blamirali „krigerji“ pri škofovem sprejemu. Gospod Vesiak, šivanko v roke, ne pa politiko!

Posojilnica v Ptuj. Pred nami leži poročilo z računskim sklepom „Hranilnega in posojilnega društva v Ptuj“ za upravno leto 1908. Nas zanimajo številke poročila tega prvaškega denar- nega zavoda iz raznih vzrokov. V prvi vrsti je treba sicer poudarjati, da ta kakor sploh vse prvaške posojilnice ni pod nobenim oblastvenim nadzorstvom. Gospoda, ki vlada v tej posojilnici, ima torej popolnoma proste roke in sme gospodariti z denarjem, kakor se ji to ravno poljubi. Pri naprednih špar- kasah je stvar povsem drugačna. Tam je oblast merodajna in oblast bi ostavila vsako nepravilno porabo denarja. Zato so tudi vloge v naprednih šparakah popolnoma varne, v posojilnicah pa vedno ne- varne. Doživeli smo v tem oziru tudi že žalostne slučaje prvaških posojilnic. Omenimo edino slučaj prvaške posojilnice v Šostanju; s kako lahkomiselnostjo, s kako brezvestnim otroškim ravnanjem se je tej posojilnici denarje izvabilo, tako da je le par prvakov dobilo iz posojilnice 500 tisoč kron, katere zavod pač nikdar več ne bode videl. In vzrok? Pomanjkanje kontrole! Voditelji so gospodarili s tujimi denarji, kakor se jim je zljubilo. Mislimo, da tudi prvaška po- sojilnica v Ptuj v tem oziru ni posebno iz- birčna. Spominjamo se le velikega konkurza Kaiser, pri katerem je bila tudi ta posojilnica angažirana. Tudi se spominjamo dragih nakupov posestev te posojilnice, nad katerimi so tudi prvaki sami glavo majali. Morda bomo enkrat o tej zadevi natančne besede izpregovorili. Za danes si oglejmo poročilo te posojilnice za leto 1908. Pri temu je le nekaj zanimivo. Čisti do- biček l. 1908 znaša namreč 14.082 kron; od tega pa se je porabilo „za dobrodelne namene“ 6.548 kron, torej skoraj polovico dobička. To je vse lepo. Samo nekaj je: mi bi namreč radi vedeli, kakšni in kateri so ti „dobro- delni nameni“? To izvedeti imajo člani pravico! Naše trdno prepričanje je namreč, da se je porabil ta denar večidel za politične namene, za gonjo in agitacijo! Od leta 1899 do lani izdala je ta prvaška posojilnica skupaj skoraj 59 tisoč kron za „dobrodelne“ (politične) namene. Od l. 1884 do 1899 pa istotako skoraj 34.000 kron. Skupno je izdala prvaška posojilnica tekem let iz čistega dobička, torej iz denarja članov, 93 tisoč kron za politiko. Kajti drugih „dobrodel- nih“ činov te posojilnice ne poznamo. In zdaj vprašamo: kakšno je to gospodarstvo? Krvavi denar članov se nekontrolirano v nezna- ne (gotovo skoraj izključno politične) namene pora- bi! Seveda, čudno to ni! V načelstvu posojilnice sedijo dr. Jurčeta, Miha Brenčič, dr. Horvat, Anton Jurza, Tomaž Mikl, dekan Kralj, Alojz Senčar in Jože Zelenik. V nadzorstvu pa tudi političarji Brenčič, nadučitelj Kaukler, krčmar Koser in krčmar Mahorič. Ti gospodje morajo vedeti, kam je prišlo inkakoo se je po- rabilo teh 93 tisoč kron. Oni so od- govorni za te svote. In člani bodoje pač tako pametni, da zahtevajo pravi odgovor! Posojil- nični denar se po našem mnenju ne bi smelo nikdar za politiko porabiti. Vendar pa se to po prvaških posojilnicah vedno godi. Ni čuda, da potem te posojilnice ena za drugo rakovo pot korakajo. Torej v un z resnico!

Podivjanost. Najvišja surovost, najhujša po- divjanost, to so plodovi prvaške gonje proti na- prednemu okrajnemu zastopu v Ptuj. Zlasti se kaže to v zločinskem uničevanju po zastopu na okrajnih cestah nasajenega sadnega drevjesja. Vsak človek, ki ima le še nekaj človeškega na sebi, ki ima trohico poštenja v srcu, mora ve- liko dobroto sajenja sadnih dreves ob okrajnih cestah priznati. In vendar se godijo opetovano slučaj, da prvaško zapeljani podivjanci ta mlada drevesa ali porežejo ali pa polomijo. Ravno- kar se nam poroča zopet, da so neznani zlikovci ne- kaj takih dreves na cesti v Jurčevih pokončali.

To je tako nebovpijoči greh, da človek sple- najde besede, s katero bi tako divjanje ob- Mi apeliramo na poštenost prebivalstva, da s- pazi na nežno to drevje in da naznani za vsakega zločinca, ki bi se zagrešil nad njim. najostrejša kazen bode take suroveže ust- pri njih falotsko zlobnem delu! Prvaški hujši proti naprednemu okrajnemu odboru pa so la- ponosni na posledice neumestne gonje!

Prvaške metamorfoze. Prijatelj našega la- nam piše: Zadnjič enkrat sem bil v telovad- nekega nemškega telovadnega društva. Na s- sem vidil razne fotografije in slike. Posebno je zanimala ena slika, ker se mi je zdelo na- kana oseba znana. Pogledal sem natančne- vil, da je to danes prvaško zagriženi pla- trgovce Senčar. Trgovce Senčar kot ne- „turner“ s črno-rdeče-zlatim trakom! Torej prvaški voditelj, ta glavni dušni oče boga- nemških trgovcev, ta stebler ptujskega sloven- je bil enkrat navdušen nemški nacional- celo „turner“! Kako se pač časi izpremi- Iz paglavca postane žaba, — iz nemško- nalnega „turnerja“ pa slovenski prvak naj- vrste. Kaj pravi k temu prvaško časopisje? si- simo odgovora!

Posledice hujskanja. V zadnjih meseci- vzprizorili prvaški hujskaci velikansko gonjo pr- Nemcem. Nekateri, čeprav redki kmetje sa- dali od teh ljudi zapeljati. Tako so v Maline- nekateri po prvakihi poneumjeni kmetje izpa- da Nemcem niti svoje produkte ne prodaja- res niso hoteli prodati svojega vina nemski- drugi v Gradcu za ceno 36 vinarjev. Danes ti zapeljani kmetje seveda grozovito kesajo. Ali danes bi dali radi isto vino za veliko nižjo c- Ali sedaj se žalibog vsakdo dvekrat prena- predno kupi vino. Sploh mora to vsakdo p- znati, da so glavni krivci slabe sedanje vna- kupčije edino-le prvaški hujskaci. Vinski ka- se vsled prvaške gonje proti vsemu, kar go- nemško, niti v naše kraje upali niso. In po- dica je ta, da vinogradniki ne ve kam s svo- blagom. Žalostno je to! Ali bi ne bilo deseti- pametneje da bi živeli Nemci s Slovenci v- brem sporazumljenju? Ali je res prvaška in- narodnjaška gonja in nesrečna politika več vna- nego vsa gospodarska bodočnost? Kmetje, d- dramite se! In kadar vam prvaki zopet sa- svojo gonjo pridejo, takrat jih pošteno pože-!

Gospod župnik v Polensaku! Vas in Vaše prijatelja učitelja ter sploh vse Vaše tovar- vprašamo popolnoma mirno in stvarno: Ali Ta- je zdaj prav in ljubo, da zgradba ceste Pol- šak-Bratislavec ne napreduje? Vi, gospod župa- in Vaši zagriženi pristaši ste zakrivali, da c- cesta doslej ni uresničila in da okrajni odbor- tistega storil, kar je bil preje storiti namenja- S tem ste Vi, gospodine fajmošter, tamšaj- kmete na sve strani hudo oškodovali. Pri tem- Vam ne pomaga noben izgovor. Vprašamo l- in Vaše prijatelje torej povsem resno, ali se- tem oškodovanjem svojih lastnih tovaršev za- voljni ali ne? Vi ste krivi in dobro vam- da se Vam bodoje kmetje tudi prej ali slej p- merno zahvalili.

Nedostojno obnašanje. Nekaj časa sem na- leguje penzionirani župnik Sattler v Celju le- ske, ki govorijo nemško, na javni cesti na n- zaslišani način. Upamo, da bode enkrat na p- vega naletel! Sicer je ime Sattler itak že znano.

Travniški gnoj. Piše se nam: Okrajni zast- ptujski sprejema naročila na čilski salpetr- svrhu gnojenja travnikov. To gnojilo dobi e- pri okrajnem zastopu ptujskemu proti gotov- plačilu v žakljih po 100 kilogramov. Priporočj- je, da se rabi to gnojilo vkljub letošnji suš- otavo že zdaj. Na en oral se potrebuje 50 ki- čilskega salpetra. Kadar bode otava 10 cm- soka, naj se potrosi 25 kil gnojila nanjo; s- riti se pa to ne sme ne pri dežju in ne p- rosi, temveč samo kadar je travnik popolnoma- suh. Kadar je otava 20 cm visoka, naj se p- trosi zopet 50 kil. Gnojilo naj se meša s pepe- lom, zemljo ali peskom, da se lahko to me- množino potrosi. Strokovni učitelj Erhardt, ki- je imel zadnjič krasno predavanje v Ptuj, je- javil je, da se na ta način pridelek otave pod- Cena čilskega salpetra je za 100 kil okroglo 30 K. Opozarjamo kmete ptujskega okraja n- to veljavno delo, ki ga je prevzel okrajni- zastop!

sploh ne je obsojal, da samo nani takoj njim. Le e ustavila i hujšaki so lahko sega lista slovodnici. Na steni sebo mo el a nasli neuje in i ptujski nemški

Večjo nagrado je razpisal okrajni odbor za tistega, kdor bi znal povedati, kdo najde zločine na sadnem drevju na okrajni Jarovcih storil. Kdor bi tega zločinskega dobil, poplačan bode torej z lepo svoto

Okrajni zastop v Laškem trgu, kateri je volitvah ostal v naprednih rokah, se je konstituiral. Ustanovni shod se je vršil pri m. Troje došlih reklamacij se je kot razpisal. Za načelnika je izvoljen dr. A. Mravlag, za namestnika g. disebno me Kar Valentinitsch, vsak z 28 glasovi. V el a nasli neuje in i ptujski nemški

Torej ta Vinoprodajalci! Pozor! V ponedeljek 5. junija se vrši v Pekelskivi pri Poljčanskem veliki žvinskijem sejmu. Vinoposestniki imajo prav v obilnem številu živino na prignati, ker se ne bo stojnina pobirala, pa dobi vsaki za vsako goved, katero ta na sejmu postavi ali prižene 1/2 litra dobrega vina zastoj. Da bo dovolj kupcev je razpisano.

Življenje rešil. Pri kopanju v Dravi v Ptuju je trgovski pomočnik Hutter v deročo vodo, ki je vzel vso moč. Z zadnjimi močmi se je oprijel za mostov obok in klical na pomoč. Zmagar g. Jožef Pirich je to začul in prišel v pomoč. Z velikim naporom ga je rešil. Z velikim naporom ga je rešil in na suho spravil. Čast pogumnemu jo. Kajti

Samomor. Marija Frangeš iz Jablan pri Remiški se je vrgla pod železniški voz, ki ji je do pri nogo in roko odrezal. Bila je takoj mrtva. Vinske je iskati v slabih življenjskih razmerah. Kupci Utonil je v Dravi pri sv. Lovrencu ob Magogovori pri kopanju železniški aspirant Johan a posle

Mladi tatovi. 15 letni F. S. in 16 letni asetkrat sta ukradla v Mariboru iz zaprte blagajne i v do karnarja g. Rabitsch nekaj čez 20 K. S tem a fraza, arjem sta se peljala v Gradec in ga tam zavredna aila. Slaba vzgoja!

Obilo blagoslova. Hlapec Anton Ranzinger iz Pekelski vasi pri Poljčanah ima že 5 otrok. Ženile dni pa je porodila njegova žena — 4 krep- Vašega dekle. Tako se je z enim hipom pomnožila ovarise žina na 9 glav.

Hiša podrla se je gostilničarju Brauhartu v Polen. Vse je v razvalinah. Ljudje so se še prapupnik, asno rešili. da se **Veliki požar.** Preteklo nedeljo zvečer divjal bor ni v sv. Petru v Savinjski dolini veliki ogenj, enjen. je vpepel 9 poslopj. Domača požarna bramba nošnje kor tudi brambe iz Žalca, Gutendorfa, Griž temu i St. Paula so delale do 6. ure zutraj, da so o Vas ar omeje. Nevarnost je bila velikanska. K ste s e di ni bilo vetra.

Župnik — samomrilec. Iz Kogelhofa pri vemo, kfeldu se poroča, da si je vzel tamošnji žup- ej pri k Johan Uhl življenje. Trpel je baje na bla- nosti.

Umrli je po dolgi in težki bolezni v bolnici i Ptuj g. Alois Raschl iz sv. urbane fare v arosti 63 let. Pogreb splošno spoštovanega po- apanika se je vršil pretekli četrtek. Naj počiva rano! i miru!

Iz drevesa padla je viničarica Marija Slo- ter v kanz v Žerovincih pri Ptuj in si zlomila nogo; bi se obala je črešnje.

Konj se je splašil nekemu posestniku; eljivo pravnik Wolawetz iz Ljutomerja je hotel konja ištati; dobil je pa tako močni udarec s ko- o kil ytom, da se mu je leva noga zlomila.

Z vročim lugom se je delavec Gmeiner pri amreku tako težko ranil, da so ga morali v e pri bolnišnico peljati.

Iz Koroškega.

Iz Prevalja se nam piše: Dva črna bika sta se zaletela iz St. Daniela na Prevalje za plot. am se medseboj pogovarjata o tem, da mora i župan iz Prevaljah v Kumprejevo šolo v St. Daniel, da se bode naučil od njega, kje mora tkat da se kaj dobi. Ko slišijo pogovor teh dveh amih bikov krave na paši, začele so se na en glas smejeti, svinje so pagrnkale. Če bi ta dva imenovana vzela v roke vse metlje iz St. Da-

niela in začela pometati po celi velikanski ob- čini Prevalje, ne bode ta vjela ne enega buteca ne, da bi šel v Kumprejevo šolo v St. Daniel; najmanje pa naš župan iz Prevalja kateri gospo- dari narvežji občino koroške dežele že ta osmo leto! Ako bi pa pometala ta dva iz St. Daniela po lužah, je mogoče da se njima posreči, da vjemeta kakšno zeleno žabo, da bi ta skočila tam gor; prepričan sem pa, ko bo prišla ta žaba na mejo, bode takoj škčila nazaj, zakaj ko na gnilem gnoju v St. Danielu ni kaj za pri- čakati...

Taverska železnica je torej gotova in bode 5. julija otvorjena. Otvorilni vlak vozil bode ob 1/2 8. uri zutraj od Spittala v Gastein, kjer se bode uradna praznovanja končala. Cesar bode prišel iz Ischelna čez sv. Mihael v Spittal, da se udeleži slavnosti. Potem se bode vrnil vladar čez Stenaich-Irdning v Ischl. Vlak slavnostnih gostov iz Dunaja bode odhajal ob 4. uri in šel čez Celovec v Beljak.

Nesreča se je zgodila v sv. Marjeti pri Velikovu. Posestniku Hernetter se je splašil konj in privrgel pri temu voz. Hlapcu se je križ zlomil in je bil takoj mrtev. Hernetter je smrtno- nevarno ranjen (ravno se nam poroča, da je nesrečež tudi že v bolnici umrl), neko dekle pa je bilo lahko ranjeno.

Detomor? V Celovcu so zaprli dekle Ano Verhonic; sumničijo jo detomora. Našli so namreč v vodi dojenčevega mrliča, kateremu so bila usta z robcem zavezana. Skoraj gotovo je, da je Verhonic ta umor izvršila.

Samomori učencev. Zaradi slabega šolskega spridevala hotel se je v dravski dolini neki de- ček najprej z nožem žile odpreti, potem s tinto zastrupiti in končno s peresom kri zastrupiti. Rešili so ga vedno pravočasno. Tudi razni drugi učenci so se hoteli ob življenje primesti.

Izgubil se je hlapec Morte iz Pirkaha. Boje se, da bi bil utonil.

Konj ubil je v Liedingu hlapca Andreja Wurmizter.

Po svetu.

Ljubi „Stajerc“! Skrbna žena pride v krémo in pravi: Kaj, moj mož še vedno popiva? Pustite me takoj k njemu! — Krémar: To Vam ne bode pomagalo, gospa; gotovo Vas več ne po- zna. — Direktor jetnice: Ali je Vaša žena za ta čas, ko ste zaprti, preskrbljena? — Jetnik: Hvala Bogu, ona je tudi zaprta. —

Roparji so napadli 8 potnikov, ki so se vozili v rusko mesto Koczerov. Umrili so reveže na grozoviti način in jih oropali. Le dva potnika sta se mogla ranjena rešiti.

V verski blaznosti je prisilil ribič Paone v Chrifinu svojo ženo, da se popolnoma sleče. Po- tem ji je prizadel z britvijo več kot 100 težkih ran. Na vpitje so prihiti sosed i rešili ne- srečnico iz rok blaznega ribiča.

Rudarska smrt. V rudniku Santa Elisa na Španskem so se plini razstrelili. 11 delavcev je mrtvih, 5 pa teško ranjenih.

Uničen oddelek kozakov. Perzijski ustaši so napadli oddelek ruskih kozakov pod vodstvom hetmana Zapolki in so skoraj vse pomorili.

Tatvine potresnih podpor v Messini. Poroča se, da se je denar, katerega se je nabralo po celem svetu za vsled potresa v spodnji Italiji prizadete, po večini od laških politikov pokradlo. Grozno je kradel n. p. mestni svetovalec Galatioto v Catani. Ta je ukradel tudi 13.000 iz Avstrije došlih lir. Messina je bila silno bogato mesto. V palači Ponnisi so našli za 300 tisoč lir žen- skega okinca. Vse skupaj se je našlo pod raz- valinami 100 milijonev lir. Ves ta denar je bil pokraden. Odkritja teh tatvin povzročila so zdaj velikanske škandale.

Grozni oče. Zaradi družinskega prepira iz- vršil je krčmar Bogedič v Castellusovo grozni čin. Odsekal je svoji najstarejši hčeri glavo in ranil potem svojo ženo do smrti. Ko so ga za- prli, je le obžaloval, da ni še svoja dva druga otroka umoril.

Obljavili so v Gleiwitzu pri Breslavi delavca Pyzica iz Galicije. Na smrt obsojeni je svojo ženo, njeno mati in svojo sestro zaradi neke dedščine umoril.

Ali je treba sadnemu drevju poleti gnojiti?

Ker je bilo po nekaterih krajih vreme prav ugodno, ko je sadno drevje cvetelo, zato je drevje močno oblo- ženo s sadjem. Marsikateri se vsled tega zelo veseli dobre sadne letine, a malokateri se spomni, da je treba poskr- beti z ene strani za popolni razvoj sadja, z druge strani pa za to, da bo rodilo drevje tudi v bodočem letu mnogo.

Da se to doseže, nadomestiti se mora v zemlji vse one redilne snovi, ki jih je drevo vzelo iz nje ali dru- gače povedano: drevesu je treba gnojiti. Sibo rastoče sadno drevo se včasih prebogato obloži s sadjem in ker nima dovolj moči, oziroma ne najde v zemlji dovolj hrane, da bi prehranilo vse sadje, odpade ga včasih več nego polovica, a če je ostalo na njem mnogo sadja, opeša in celo usahne. Drevo pa ne potrebuje redilnih snovi le za razvoj sadja, ampak tudi za to, da nastavi cvetne popke za prihodnje leto. V glavnem pa potrebuje drevo v ta namen fosforatnih in kalijevatih gnojil. Ko je toraj drevo odcvetelo, naj se mu pognoji z močnimi a lahko sprejemljivimi gnojili. Posebno dobra za to je povrta ali razkrojena in z vodo močno stanjšana gnoj- nica in straniščnica, katera deluje tem uspešnejše, čim- bolj je stanjšana z vodo in čimbolj pogostoma se ž njo drevo zaliva. Taká gnojila posrkajo korenine kar na- ravnost.

Dobro je tudi, če se potrosi po zemlji pod dre- vesnim kapom lesni pepel ali še boljše je, ako se ga zmeša z gnojnico in drevo potem s tem zaliva. Dr. Wa- gner priporoča, naj vzame oni, ki gnojnice nima, 30 dkg solitarnokislega kalija in 20 dkd žvepl.-kislega amonjaka ter raztopi vse skupaj v 10 l vodo.

S takim tekočim gnojilom, kakor je to, zaliva naj se pa le zvečer pred kakim dežjem; gnojilo se tudi ne sme zlit i deblu, ampak po zemlji pod drevesnim ka- pom in ako je le mogoče, skopljje naj se ob robu kapa za lopato globok in enako širok jarek ter zlije tekoče gnojilo vanj. V lahki zemlji se zgubi po vrhu polita te- kočina takoj v globočino, če je pa zemlja bolj zvezna, napravi naj se vsaj več lukenj s kakim železnim drogom. Na ta način in s takim gnojilom naj se začne gnojiti sadno drevje, kakor hitro je sadje lesnikove debelosti in gnojil naj se skozi celo leto, dokler se sadje pobere. V to svrho naj se rabi nikdar same, pa tudi ne premalo z vodo stanjšane gnojnice, ker taka sadnemu drevju več škoduje nego koristi in če se drevje ž njo večkrat zalije, celo usahne.

Ako se drevju na ta način gnoji, dovaja se mu obenem vodo, katera mu je, ko je sadjem obloženo, še potrebnejša nego gnojnica. Če je bila zemlja že poprej dobro pognojena, naj se drevo poleti vsaj z vodo zaliva. Kajti ako sadnemu drevesu vodo primanjkuje, sadje od- pada in če ostane sadje na njem, zori nekako prisiljeno, se ne razvije popolnoma ter ni prav nič okusno. Zaliva naj se poleti posebno jablane, ker imajo korenine bolj pri površju zemlje in trpe vsled suše prej nego drugo sadno drevje. Neobhodno potrebno ravno ni, da bi se pogostoma zalivalo, ali vsakokrat, ko se zalije, naj se zalije tako, da se zmóči zemlja tudi v globočini. Ako se sadno drevje zaliva, sadje v kratkem močno odebeli. Ko se je začelo sadje barvati ali pisati, naj se z zalivanjem prekine.

Da se zemlja posebno krog mladih sadnih dreves prehitro ne izsuši, pokrije naj se takozvani drevesni ko- lobar z gnojem, listjem, steljo ali kakim drugim materi- jalom, ker to ne le zemljo obsečuje, ampak je tudi pripomoček, da ostane vedno rahla.

Gospodarske.

Kako naj se obskrbuje konje poleti. Ko je zrak poln prahu in velika vročina, vzame naj se primer- no gobo za brisanje, pomoči jo v svežo vodo in izpere konju nosnice. Če ostane konj čez nedeljo v hlevu, ob- loži naj se mu kopita z vlažno ilovico, ker drugače po- stanje krhka. Preden se konja prekuje, naj se na pred- večer podkve polagoma konju sname in obloži kopita z mokro ilovico, da se kopito namoči in potem razširi, ker drugače postane podkev, pribita na suho kopito, pretesna, kakor hitro se kopito namoči. Kopita naj se večkrat blata očistijo in z mlačno vodo operajo in ko se nekoliko osušila, namaže naj se jih z vazelinom ali prešičjo mastjo. O vročih dneih naj se spusti konje v plitvo vodo, da se sami skopljajo, ali pa naj se jih drži na povodcu in z gobo pomočeno v vodo dobro spira. V hlev naj se jih priveže šele potem, ko so se dodobra osušili.

Košnja Najvažnejše opravilo za kmetovalca v me- secu juniju je košnja. Zato naj skrbri, da si že pred košnjo vse pripravi, da bo zamogel pričeti s košnjo takoj, ko se ustanovi vreme. Pripravi in sklepa naj kose dobro, pripravi naj zdostno število vil in grabelj in sicer raješ več, da bi ne zmanjkale, ko se pripravila k dežju in treba poiskati več delavcev, da pomagajo spraviti suho in deloma posušeno seno na kupe ali v lonce. Kositi naj se prične tedaj, ko je večina trav v polnem cvetju, ker tako seno je najbolj tečno.

Da ne pojde solata v seme, priporočajo nekateri, naj se dvigne celo rastlino z lopate nekoliko iz zemlje. Za kako dlan od rastline zabode naj se lopato v zemljo in jo posebno potisne pod korenine. Nato naj se pritiska na držalo lopate tako, da se rastlino z zemljo vred ne- koliko privzdigne in spusti potem zopet na mesto. S ta- kim ravnanjem se zemlja deloma strese ali loči s kore- nin, vsled česar se rastlino moti v rasti, a rastlina pri tem ne ovane. Izvršiti se pa mora to delo še preden je začela iti solata v seme.

Listnica uredništva in upravnistva.

A. Werschnid, Seattle, Amerika: Prav iskreno hvalo za vse, kar ste poslali. Zanimivi dopis prinašamo danes. Veselo nas bi, ako bi nam večkrat popisovali o tamošnjih razmerah. Pri srečni pozdrav! K. L. — Razine dopise smo morali odložiti, deloma zaradi pomanjkanja prostora, deloma pa zato, ker so preosebna.

Loterijske številke.

Gradec, dne 19. junija: 5, 51, 78, 20, 33.
Trst, dne 26. junija: 28, 19, 53, 88, 34.

Kdor hoče na naše inzerate odgovor, naj priloži vprašalnemu pismu retur-marko. Brez marke ne pošiljamo odgovora.

Povodom birme razposilja svetovna trdka ur Maksa, Bähnel na Dunaju, IV., Margarethenstrasse št. 27/27 nov cenik birmskih ur, zlatine in srebrnine po najnižjih fabriških cenah. Dober glas in sedemdesetletni obstanek trdke jamčejo za izvrstno, resno potrebo. Naši cenjeni čitatelji dobijo na naročilo taki cenik nad 5000 podobama zastoj in franko.

Zanesljivi

kučijaž

se sprejme. Ponudbe z opombo zahtevanega zaslužka in prepisi spriceval naj se pošlje na gosp.

F. C. SCHWAB

v Ptuj. 403

Razglas.

Podpisani odbor naznanja, da bode izplačal vsakomur, kdor naznani ali navede do sledu onemu, ki je uničil sadno drevje ob okrajnih cestah (zlasti v Jurovcih)

premije do 50 kron.

Odbor prosi, da naj se tozadavne zločine hitro in brezobzirno naznani.

V Ptuj, 1. julija 1909. 405

Okrajni odbor ptujski.

Joh. Heller

gostilna in mesarija na gornjem Bregu pri Ptuj; štand mesarije pri občinski hiši na Bregu prodaja odslej:

govedino, predno	pr. kg. K	1:04
govedino, zadno	" " "	1:12
teletino, predno	" " "	1:04
teletino, zadno	" " "	1:12

s „cuvago“

Meso „šnic“ 1:80

Vina

Izvrstno novo vino pr. liter K — 64
dobro novo vino — 48

Gorke jedi po najnižjih cenah.

Za obilni obisk prosim

Joh. Heller.

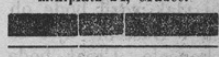

Višjega štabnega zdravnika in fizika dr. Schmidta znamenito

olje za sluh

odstrani hitro in temeljito nastalo gluhost, tečenice iz ušes, šumenje po ušesih in naglušnost tudi ako je že zastarano. Steklennica stane 2 gl. z navodilom o uporabi. Dobiva se samo v lekarni 208

Apotheke „Zur Sonne“ Jakominiplatz 24, Gradec.

lišcem v najem

pekarijo, branjarjo, ali gostilno na ugodnem mestu in v dobrem stanju, tudi z zemljiščem. Položim tudi kavcijo. Ponudbe na Jožeta Dolšak, Vrhole št. 16 pri Prihovi, pošta Slovenska Bistrica. 885

Sodarski delovodja,

pridni in starejši, zmosen obeh domačih jezikov se sprejme takoj. Plača po dogovoru. Predstavi naj se pismeno ali osebno; za osebno predstavljaj se nič ne poplača. Naslov: Gospa Elizabeth Prax, sodarjeva vdova v Slov. Bisti. 886

Srednjo kmetsko posestvo 379

se takoj prodaja, blizu cerkve, šole in mesta Ptuj, obstoji iz 14 oravol in se s poljskimi pridelki vred prodaja za 5.000 goldinarjev ali 10.000 kron. Naslov pove uprava „Stajerca“.

V tovarni za vozove Pergler v Mariboru, Mühlgasse 44. se sprejme 360

kovaški učenec.

Tudi se tam gotove stare kakor nove vozove prodaja,

Portland-cement

oferira po najnižji ceni veletrgovina Ed. Suppanz v Pristovi, Skladišče v Pristovi in Poličanah. 349

Prodajalka,

ki ima veselo in ljubezen do zaloge čevljev in je zmorna nemešine ter slovenske v besedi in pisavi, dobi trajno službo pri g. Johann Berna, zaloga čevljev, Celje, Herrengasse 6. 358

Zdrave delavce in delavke

tudi cele družine dobro v tovarni užalnega blaga v Marja Basta pri Mariboru trajno in dobro delo ter tudi prosto stanovanje. 359

Gostilna

s tobačno trafiko v lepi ravni legi na državni cesti, 1 uro od Železniške postaje, 10 oravol zemlje za njivo in gozda, se zaradi bolezni po nizki ceni 13.000 K prodaja. Več pove g. Filip Klirbacher, vulgo Birk-schmid, Wunderslatten p. Lavamünd, Korosko. 371

Najbolje

se kupuje rezano blago, perilo in gotove obleke pri Adolf Wesslak, Maribor, Draugasse. 356

Kuharica,

pridna, zvesta in delavna, katera zna sama kuhati, najde službo pri g. Slawitsch, trgovec v Ptuj. Za prodati imam že rabljeni voz (halbge-deckten Wagen) za 100 kron. Vpraša se lahko v trgovini Florianiplatz, pogleda pa na Bregu pri gospej Heller. 399

Pri potrebi 404

rezanega blaga, perila in oblek je trgovina Wesslak v Mariboru, Draugasse 4, zelo priporočljiva.

Krepki 406

mesarski učenec

se sprejme. Odlikuje se tiste, ki so se že kje učili. Dobi malo plačo. Tudi se sprejme mesarski pomočnik pri Johan Heller, mesar na Bregu pri Ptuj. 344

3 kovaške učence in 2 kovaška pomočnika

sprejme takoj g. Anton Ferenčak, kovaški mojster v Brežicah ob Savi. 344

Učenec

slovenskega in nemškega jezika zmosen, se takoj sprejme v trgovini zmešanim blagom g. Vitas Mory v Piberku na Koroskem. 390

Oženjeni viničar

zmosen nemškega in slovenskega jezika, ki se razume za nasadom novih gor in s cepljenjem sadja ter trsa, se pod dobrimi pogoji sprejme pri g. Franz Hausbaum, posestnik in kafetjé v Celju. 396

Dekla

ki zna nekaj kuhati in ni čez 40 let stara, se v neki trgovinski hiši za trajno sprejme. Samo take naj se oglašijo, ki računajo na trajno službo. Ponudbe naj se pošilja pod „Leichter Posten“ na upravo „Stajerca“. 397

Učenec

iz boljše hiše z dobro šolsko izobrazbo se takoj sprejme pri g. Vinzenz Leposcha, trgovina s specerijo in železino, Ptuj. 393

žagar

se sprejme za neko žago v okolici Ptuj. Ponudbe na upravo „Stajerca“. 395

Mlin z žago

in pripravo za prešanje olja v okolici Ptuj se da v najem. Dobra lega. Najemnina 1200 K na leto. Vpraša se pri upravi „Stajerca“. 394

Gostilno

da v najem ali pa na račun Graščina „Novi Kloster“ pošta sv. Peter v Sav. dolini. 401

Krepki 402

pekovski učenec

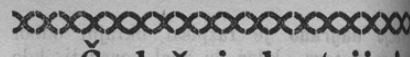
s celo in dobro oskrbo se takoj sprejme pri pekovski mojstru Nieschauz, Mitteldorf, Mürztal na zgornjem Stajerskem. 402

Lepi lovski pes

(Jagdhund) se prodaja. Star je 6 mesecev, — zdaj se se da naučiti za lov. Vpraša se naj pri g. Alois Saleg, gostilničar v Ormužu (Friedau). 400

Učenec

z dobro šolsko vzgojo, ki govori nemško in slovensko, se takoj po končanem šolskem letu sprejme v trgovini z specerijo, vinom in žganjem Josef Srimz v Celju. 365

Čudež industrije!

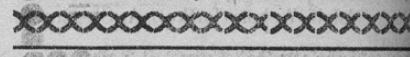

Vsled velikega sklepa oddajam po smislu ceni samo

K 4-60

eno krasno, tanko ameriškansko zlato-duble, ki se ne da razločiti od pravega 14 karatnega zlata, s 36 urnim antimagnetnim anker-kolesjem, zlačen verizico vred 1 kom. K 4-60 3 kom. K 12-60
Natančno ista v nikelnu ali gloria srebru lepo gravirano platno 1 kom. K 3-45 s posrebrno verizico 2 kom. K 6-60
Brez rizike! Izmenjava dovoljena ali denar nazaj! Pošlji za povzetju ali naprej-plačilu svote. Il. ceniki zastoj in franko.

E. HOLZER, Krakova, Stradom 1828.

Velike množine

restov.

Rumburško platno za srajce B a K — 46 po metru

restji za obrisalnike, (hantle), čisto platno in polovično platno . a K 3— po 10 km

žepni robci beli a K 2-50 po 10 km

žepni robci barvani a K 1-50 po 10 km

beli resti damast-gradl za postelje (Bettüberzüge)

prima kakovost 120 cm široko a K — 65 in 80 po metru

beli resti damast-gradl za postelje prima kakovost 85 cm široko . . a K — 46 in 65 po metru

pošlje po povzetju

tkalnica platnenega blaga

HEINRICH PICK

Trautenau

na Češkem.

Kar ne dopade, se radovoljno nazaj vzame in denar nazaj pošlje.

